

testo, ki smo ga napravili iz žagovine, oblanja (mizarski ostružki) in premogovega katrana ali tera. Ta snov se spravi v večje lonce, ponve ali zaboje ter se razpostavi ali pripravi na primernih prostorih vinograda.

Dim pa le tedaj koristi, ako je zelo gost in leži ali se vlačí dalje časa nad vinogradom. Zlasti koristno je, da pokriva dim zemljo še ob času, ko solnce izhaja. Rastline, katerih bi se utegnila katera vendarle preveč ohladiti ali pomrzniti, se tako le polagoma otajajo in ne trpe škode.

Nadalje je tudi potrebno, da se kajenje ne izvršuje samo v nižavah, ampak tudi v visokih legah, ker se potem dim vleže v nižine ter tako zabrani zmrznjenje.

Najsi se rabi pri narejanju dima ta ali ona snov, vedno je skrbeti za to, da je ista že od početka maja v vinogradih, kateri radi pozebejo, na določenih krajih pripravljena.

Ako se kažejo zvečer za mraz sumljiva znamenja, to je, ako je n. pr. zelo mrzlo, (ako kaže živo srebro v toplomeru 2° toplote ali še manj), ako je noč potem mirna in jasna, treba je biti vinogradnikom pripravljenim.

Pri skupnem ravnanju mnogih vinogradnikov v enem kraju, je dobro, ako se da že pred 3. uro jutraj po kaki določeni osebi znamenje (tromba, strel), da se kupčki prižgō. S kajenjem naj se ne preneha prej, dokler ni vsaka nevarnost odstranjena. (3—4 ure neprenehoma).

Politični ogled.

Novo katoliško politično društvo.

Če prav je že na Kranjskem katoliška organizacija zelo razvita, vendar še vedno napreduje. Zopet se je ustanovilo novo politično društvo za ajdovski okraj. Predsednikom je izvoljen g. Jožef Vouk, posestnik in župan v Dobravljah.

Naš prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand odide h kronanju angleškega kralja. Poleg ogrskega grofa Festetiča vzel bo s seboj tudi enega češkega, poljskega in nemškega pleminitaša. Naduti Ogrji se jezijo, da bodo tudi Čehi in Poljaki zastopani. Slovani, ki imajo večino v Avstro-Ogrski, pa se gotovo veselē, da nadvojvoda ravna tako modro!

Organizacija katoliških kmetov na Češkem se osnuje prihodnje binkošti. Na Moravskem taka organizacija izbornu deluje.

Gospa je po Franičinem poročilu pustila iskati očeta povsod, a ni bilo o njem ne duha ne sluha več.

* * *

Desetkrat je po tem dogodku ogrnila pomlad zemljo s svojim zelenjem in cvetjem, odkar smo zapustili Franico pri dobrih ljudeh. Postala je brhka deklica, lepo dorastla kot gorska vila. Bila je veselje svoje krušne matere in njene dobre hčerke Angele. Pa saj kogar je enkrat vrla deklica pogledala s svojimi modrimi nedolžnimi očmi, moral jo je nehote spoštovati. Cvetlice so se nežno priklanjale pred njo, ko ste se šetali s prijateljico Angelo med njimi. Marsikateri mladenič je skrivaj obračal svoje oči čez vrtno ograjo, nadejajoč se videti krasnega angelja med prijetnim zelenjem. Hitro je potekel Franičin čas v družbi dobre Angele, s katero sta se ljubili kakor rodni sestri.

Pa vendar je bila Franica vedno nekako otožna in večkrat je poprosila dobro Angelo, da jo je spremila tje na mirodvor.

»Nikar ne žaluj, saj sem ti jaz druga mati in mogoče je, da ti še dobri Bog očeta zopet kedaj pripelje v tvoje naročje. Le pridna bodi in ne zabi Boga!«

»Bom, bom, ljuba mati«, klicala je namreč gospo za mater, »ako mi ljubi Bog da zdravje!«

Tako so ji tekli dnevi med dobrimi ljudmi še dokaj srečno naprej. Sprehajala sta se z Angelo zdaj v tem, zdaj v onem drevoredu ljubko kramljajoč med seboj.

Vsenemci med seboj. Med Schönererjem in Wolfom in njih pristaši se je pričela vesela vojska. Drug se drugega psujejo, obrekujejo in kmalu se bodo začeli že tudi bit. V nedeljo je imel Wolf na Dunaju shod. Prišla sta pa na shodu tudi Schönerer in dr. Ursin. Komaj je začel Wolf govoriti, že je zakričal Schönerer z gromkim glasom v zborovanje: »Sladkorna zveza!« In izmed zborovalcev so začeli leteti na Wolfa sladkorni kosi. Zborovanje se je moralo razpustiti. Upravitelj Wolfovega lista »Ost. Rundschau« se je dal namreč podkupiti ter ni pisal proti sladkornim tovarnarjem, ki gledajo na podraženje sladkorja.

Črnagora se oborožuje. Pred nedavnim so dobili Črnogorci zopet velike množine orožja in streljiva ter ga jeli razdeljevati med moštvo. Sedaj pišejo razni listi, da so pozvani v domovino vsi moški, ki so sposobni za vojaško službo, in da se je pričelo z resnim organiziranjem črnogorske vojne moči. Knez Nikita je bil pred nedavnim v Podgorici, kjer so se sošli najodličnejši kršč. albanski voditelji ter se je vršilo zelo važno posvetovanje. Od tega časa sem je opazati, da se shajajo na albanski meji večje vojne čete. Kaj pomeni to najnovejše gibanje v Črnigori, kajpada nihče ne ve, gotovo pa je, da so načrti Črnogorcev mnogo večji nego jih v resnici morejo sami izvršiti.

Nizozemska kraljica Viljemina je v smrtni nevarnosti. Vzrok njene bolezni je prezgodnji porod. Nizozemsko ljudstvo jako otroško ljubi svojo kraljico in s strahom pričakuje vesti o njeni bolezni.

Amerika in Evropa. Zjedinjene države severoameriške napredujejo orjaškimi koraki na gospodarskem polju in delajo že jako resno in nevarno konkurenco evropskim velesilam. Ker je pa od gospodarske moči in veljave odvisen tudi političen upliv, je naravno, da z gospodarsko močjo Zjedinjenih držav raste tudi njih politični upliv. Jako nevaren utegne postati posebno za evropske pomorske velesile — med katerimi zavzema sedaj Anglija prvo mesto — oceanski trust, ki se je ustanovil v Zjedinjenih državah. Oceanski trust je namreč zveza vseh velikih ameriških paroplovnih družb, kateri zvezi je namen pod svoje področje spraviti vse svetovno paroplovstvo. Ker je ta zveza silno močna (presega namreč milijardo frankov), se morajo evropske paroplovne družbe ali potopiti v njej, ali pa morajo poginiti v konkurenčnem

boju z oceanskim trustom. In res je k temu trustu pristopilo že več velikih angleških, nemških in francoskih paroplovnih družb, a pristopiti bodo morale polagoma tudi vse ostale, ako ne bodo hotele poginiti v konkurenčnem boju. Trust bo prehajal vedno bolj pod upliv Zjedinjenih držav in tako pridejo s časom vse evropske paroplovne družbe v popolno odvisnost od Amerike tako, da bodo slednjič morali priti njih parniki pod ameriško zastavo ter bodo morali v služaju vojne služiti severoameriškim Zjedinjenim državam, kar bo silno nevarno posebno za Anglijo, kateri pripada sedaj prvenstvo na morju.

Vojska v Južni Afriki. Že dva meseca prihajajo vedno poročila, da se sklepa mir med Bari in Angleži. A ta poročila so si tako različna in večkrat sama na sebi neverjetna, da jim je težko najti pravo in resnično jedro. Vodje Buror se snidejo baje 15. ali 25. maja zopet na sestanek, da se pogovarjajo o sklepanju miru. Angleška vlada je po nekaterih poročilih ukazala, da se burski ujetniki ne odvedejo več iz Južne Afrike, ker se tudi od Angležev pričakuje, da bo kmalu sklenjen mir. Počakajmo, bomo videli koliko resnice je na vsem tem!

Dopisi.

Od Sv. Martina ob Paki. (Odgovor.)

Prisiljeni smo zopet braniti čast našega župana, g. M. Pirtošeka, ker ga neki dopisnik v »Domovini« od 29. aprila, št. 33 zopet napada. Oglejmo si njegove, iz samega osebnega sovraštva izhajajoče izbruhe.

Piše, da je g. Pirtošek rekel: »Kaj bi višje gospode dražili s slovenskimi dopisi, ko pa nemški bolje znajo.« Bi li ne hotel dopisnik povedati, kedaj in proti komu je g. Pirtošek to govoril?

Veste vi, za naš narod tako »goreči« gospod, kdo je bil pa tisti, ki je enkrat v gostilni na pošti izustil sledeče besede: »Ta pisarija po časnikih (namreč po slovenskih) in te resolucije, ni drugega, ko sama neumnost, ne dosežemo Slovenci tako nič, je boljše, da vse pri miru pustimo.« Ali ga poznate kdo tako govori? g. dopisnik.

Dalje piše dopisnik, da je g. Pirtošek našo občino spravil ob pravo ime. Ta je pa neumna! Naša občina še ima vedno ime, kakor ga je nekdaj imela, namreč: »Sv. Martin ob Paki«. Kar se pa tiče zaradi postajnega imena, jaz sicer ne vem, kdo je kriv, da se imenuje »Rečica na Paki«, toda to vem, da ravno zavoljo tega nima nobeden škode. Sicer se je pa o tem že pred 11 leti dosti pisalo po časnikih in toraj sedaj pač ni treba vnovič začeti prepira.

Dalje se g. Pirtošeku oponaša, da skrbi le za svoj ne pa za blagor izročene mu občine. Gosp. dopisnik, ali vas ni rudečica polila, ko ste takšno nesramno laž zapisali? Koliko g. Pirtošek stori, pač ne morem vsega navesti, prišel bi predač, ko bi hotel vse popisati. Omenim naj le, koliko on stori v korist ljudstva pri tukajšnji posojilnici. Že pri ustanovitvi iste je veliko pomagal in še sedaj kot načelnik uraduje vsak teden dvakrat in to brez vsakega plačila. Ali bi vi »nad vse skrbni« gospod kaj takega storili? Nikoli ne! Ker ste tako rodoljubni in skrbni za občni blagor, zakaj vas pa ni pri tukajšnjem kat. bralnem društvu? Gosp. Pirtošek pa to društvo, ki se tako lepo razvija, že od začetka vedno podpira. Vam pa menda ne diši za to, ker ima ime »Katoliško« ali pa zato ker nimamo »Naroda« ali »Rodoljuba«?

Dalje napada g. Pirtošeka zato, ker se je predrznil (čujte!) prositi za tukajšnjo pošto. Prosim vas, ali ni za to pošta razpisana, da lahko prosí za njo, kdor hoče?

Zelo grdo in surovo je to, da ta »resnicoljub« g. Pirtošeku, staremu možu, oponaša slabo in pomankljivo pisavo. Pazite, da ne boste pri starosti g. Pirtošeka (če jo boste sploh čakali) še slabše pisali! Ne veste, kaj vas še na starost čaka!

Nekoč sta v zaupnem pogovoru pozabili na cesto in prišli ven iz mesta na lep zelen travnik.

»Oh, kam sva prišli? Pa vsaj imava še dosti časa. Poglej, kako so lepe cvetlice!« reče Angela, se pripogne in utrga višnjevo cvetlico. »Franica, ali poznaš to cvetlico?«

»Da, poznam jo in prav ta cvetlica me spominja ljubega očeta, kako me je nekoč, ko sem mu še v domačiji prinesla to rožo, vzel na koleno, me objel in mi ljubko razložil, odkod je dobila cvetlica to ime: Ko je namreč dobri Bog imel pri sebi vse cvetlice, je dal vsaki svoje ime. Med potom pa je jedna pozabila svoje ime in se vrnila nazaj k ljubemu Bogu. »Dobri oče! prosim, pozabila sem svoje ime!« »O, sirota«, je dejal ji Stvarnik in pristavil: »Idi, dete, in ne zabi me!«

»Oh, saj res, kako lepo«, dejala je Angela. Med tem pa nista opazili, da ju je opazoval mož, lepo oblečen, a otožnega obraza.

Pristopil je k Franici in zgrudivši se pred njo na kolena, zaklical: »Ali si ti, moja Franica, kaj ne, da si, dete moje?«

Franica se je obrnila ter v trenutku spoznala svojega očeta, akoravno ga že iz otročjih let ni videla. Očila se mu je okoli vratu in veselja ni bilo ne konca ne kraja.

Oče se je kmalu zavedel in vprašal: »Kje pa je mati?«

»Oh, tam — tam —«, in jok jo je poslil.

Oče jo je razumel in pritisnil zopet na svoje očetovske prsi, rekoč: »Pa vsaj ti, dete, ne zabi na me!«